

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐาน
สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย

**Factors Affecting Administrative Success of the Child Development
Centers under the Local Administrative Organizations in Sukhothai
Province According to 2019 National Standard for Early
Childhood Care, Development And Education**

กมลวรรณ เอื้องเพ็ชร,

พิมผกา ธรรมสิทธิ์ และ สุกัญญา รุจิเมธภาส

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Kamonwan Auengpech,

Phimphaka Thammasit and Sukunya Rujimethabhas

Uttaradit Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: je.wan@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 (2) เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และ (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 58 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ นายกเทศมนตรีหรือนายกองการบริหารส่วนตำบล 40 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการศึกษา 40 คน นักวิชาการศึกษา 40 คนและหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือรักษาราชการแทนหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 97 คน รวม 217 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter เพื่อคัดเลือกตัวแปร

* วันที่รับบทความ: 10 พฤษภาคม 2565; วันที่แก้ไขบทความ 12 มิถุนายน 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 13 มิถุนายน 2565

Received: May 10, 2022; Revised: June 12, 2022; Accepted: June 13, 2022

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมและรายด้าน แต่ละด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามลำดับ

2. ระดับความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมและรายด้านแต่ละด้านในระดับมาก โดยด้านระดับความสำเร็จการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจของครูและด้านคุณภาพของเด็ก ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย พบว่า สมประสิทธิ์การ ทำนาย (R^2) = 0.733 , $F = 116.124$, $p\text{-value} = 0.000^{**}$ และมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยที่มีขนาดอิทธิพลสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

คำสำคัญ: ปัจจัย; ความสำเร็จในการบริหาร; มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ; ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstracts

The study was intended to investigate (1) the level of the factors affecting administrative success, (2) the level of success in the administration, and (3) the factors affecting the administrative success of the child development centers under the local administrative organizations in Sukhothai Province according to 2019 National Standard for Early Childhood Care, Development and Education. The study sample consisted of 58 local administrative organizations in Sukhothai Province. A total of 217 informants included 40 mayors or chief executives of subdistrict administrative organizations, 40 directors or acting directors of Education Division, 40 educators, and 97 heads or acting heads of the child development centers. The research instrument used for data collection was a questionnaire. The statistical devices employed for data analysis were frequency, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results were as followed. 1. The factor affecting the administrative success of the child development centers under the local administrative organizations in Sukhothai according to 2019 National Standard for Early Childhood Care, Development and Education in overall and each dimension of the factors was at a high level, with the center administration showing

the highest mean score, followed by the center environment, the teacher quality, the administrative leadership, and the organizational structuring, respectively. 2.The administrative success of the centers in overall and each dimension was at a high level, with the continuous improvement being the highest-rated success, the teachers' satisfaction, and the student quality, respectively. 3. The factors affecting the administrative success of the centers showed the coefficient of prediction (R^2) of 0.733, F of 116.124, and p-value of 0.000**. The significant factors affecting the administrative success at a statistical level 0.01 were the administrative leadership and the center administration, whereas the organizational structuring significantly affected the success at a statistical level 0.05. The highest-significant factors were found to be the center administration, the administrative leadership, and the organization structuring.

Keywords: Factor, Success; National Standard for Early Childhood Care; Child Development Center

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษา ตามวรรคหนึ่งเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับโดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติ เกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาชาติด้วยการศึกษาทั้งปวง ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจไทย สามารถ เชื่อวชาญได้ตาม ความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา วรรคสองหรือให้ประชาชนได้รับการศึกษา (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 : 14)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ให้ความสำคัญการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะช่วงปฐมวัย ซึ่งถือเป็นช่วงสำหรับวางรากฐานการพัฒนาคนและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี อันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป จึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งใช้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดหลักสูตรทางวิชาการ การส่งเสริมประสบการณ์และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ และมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเห็นชอบมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

เพื่อยกระดับการพัฒนาเด็กปฐมวัย และใช้เป็นมาตรฐานกลางทั้งประเทศ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยและสามารถเข้าถึงการบริการได้อย่างเท่าเทียม โดยมีเป้าหมายให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการดูแลพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษ ทั้งการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ และสติปัญญาให้เหมาะสมกับวัย และเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีจำนวน 3 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย มาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ 26 ข้อ มาตรฐานการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ 20 ข้อ มาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 75) โดยแบ่งระดับคุณภาพออกเป็น 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี ผ่านเกณฑ์ ขั้นต้นและต้องปรับปรุง โดยเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวถูกสร้างขึ้นบนพื้นฐาน 3 ประการ คือ การบริหารจัดการที่ดี กระบวนการบริการหรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กที่มีคุณภาพ และประสิทธิผลจากการดำเนินงาน คือ เด็กต้องได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามมาตรฐานดังกล่าว

จากการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติดังกล่าว ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหลายประการ อาทิ สภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของนักการศึกษาหลายท่าน เช่น วิดาพร สุขแสงนิล (2563 : 300-314) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสามพรานและอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความคิดเห็นลำดับที่ 1 คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ลำดับที่ 2 คือ ด้านบุคลากร ลำดับที่ 3 คือ บรรยากาศองค์กร ลำดับที่ 4 คือ ภาวะผู้นำ ลำดับที่ 5 คือ โครงการสร้างองค์การ และลำดับสุดท้าย คือ การมีส่วนร่วม งานวิจัยของวิภาพร ยืนยง (2560 : 35) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโขงเจียม จังหวัด อุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร และด้านกระบวนการบริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) คุณภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้าน พบว่า มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนมาตรฐานที่ 6 ด้าน ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) ผลการวิเคราะห์ปัจจัย พบว่า ปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ส่งผลต่อคุณภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ร้อยละ 80.10

สำหรับจังหวัดสุโขทัย มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 214 แห่ง ซึ่งจากการรายงานสภาวะการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย พบว่า เด็กปฐมวัยหลายคนยังคงขาดการเตรียมความพร้อม

หรือไม่ได้เข้าเรียนโรงเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือโรงเรียนอนุบาลเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ดังนั้นจึงขาดประสบการณ์ในการพัฒนาการกระตุ้นที่เหมาะสมกับวัย อันเป็นรากฐานในการเรียนรู้ในช่วงชั้นต่อไปได้ ประสิทธิภาพในการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่กลุ่มสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่ไม่เท่ากันก็มีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากทรัพยากรที่ใช้ในการพัฒนามีคุณภาพที่แตกต่างกัน ทำให้งบประมาณที่ภาครัฐให้ลงไป สถานศึกษาบางแห่งไม่คุ้มค่าต่อผลผลิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563 : ๗) และจากการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย ประจำปี พ.ศ.2563 ผลการประเมิน พบว่า มีผลการประเมินระดับคุณภาพในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ยังพบตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ได้แก่ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับชุมชน การจัดให้มีระบบเหตุฉุกเฉิน ป้องกันอัคคีภัย ภัยพิบัติตามความเสี่ยงของพื้นที่ ด้านการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ด้านการเฝ้าระวังการเจริญเติบโตและการเจ็บป่วย ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านทักษะในการสื่อสารอย่างเหมาะสมตามวัย ซึ่งผลการประเมินข้างต้น จึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานบริหารจัดการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ หรือส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย เพื่อนำผลมาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพและมีมาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย จำนวน 214 ศูนย์ (ฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ (NCCS)) ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ นายกเทศมนตรีหรือนายกองการบริหารส่วนตำบล จำนวน 90 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 90 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 90 คน และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือรักษาราชการแทนหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 214 คน รวมทั้งสิ้น 484 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย จำนวน 97 ศูนย์ โดยผู้ให้ข้อมูลได้แก่ นายกเทศมนตรีหรือนายกองการบริหารส่วนตำบล จำนวน 40 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 40 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 40 คน และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือรักษาราชการแทนหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 97 คน รวมทั้งสิ้น 217 คน ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบตารางประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan,)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน มีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของเด็ก ด้านความพึงพอใจของครู และด้านผลการบริหาร

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบของ Likert

ตอนที่ 3 ระดับความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) มีค่าความเที่ยงเป็นรายข้ออยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 33 คน ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2565 แล้วนำไปตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ตามแบบของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.973 แล้วจึงนำไปจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลแบบสอบถามโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอลหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ เพื่อขอความร่วมมือไปยังนายกเทศมนตรีหรือนายกองการบริหารส่วนตำบล ในการออกหนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือที่ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากนายกเทศมนตรีหรือนายกองการบริหารส่วนตำบล ส่งให้แก่ผู้อำนวยการกองการศึกษา นักวิชาการศึกษา และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมแจ้ง link ของ google forms และ QR Code ของแบบสอบถามที่จะใช้เก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2565

3. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้ส่งไป และทำการตรวจสอบความถูกต้อง ถ้ามีการตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมให้ครบถ้วน เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

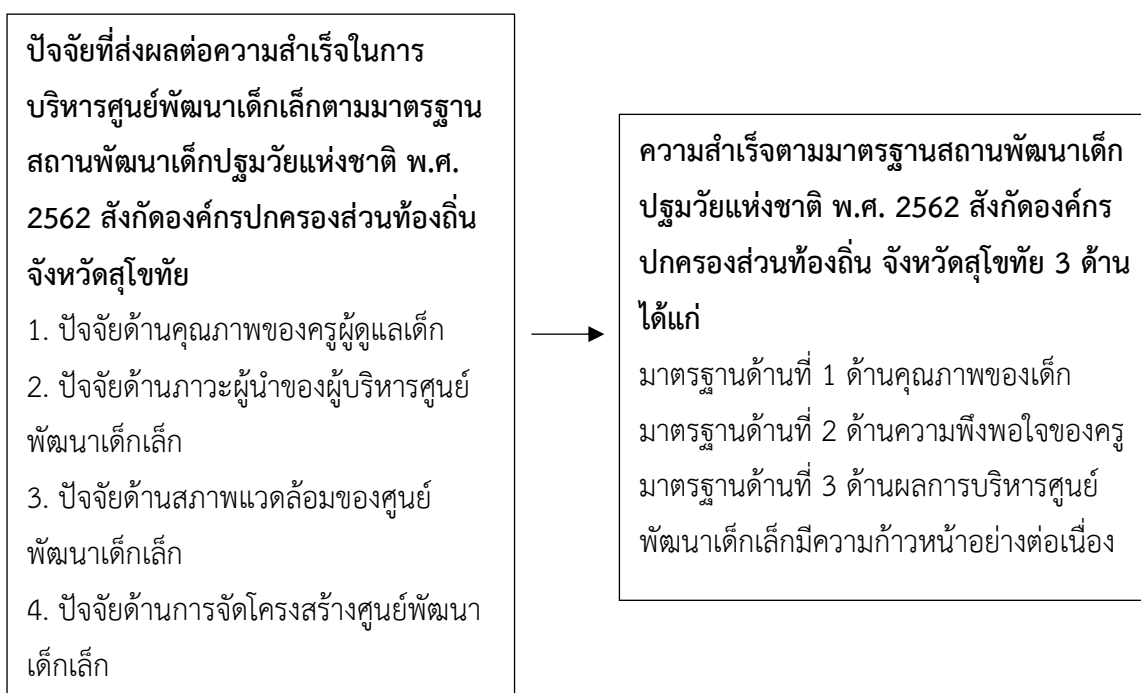
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีค่าสถิติ คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard deviation) และการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter เพื่อคัดเลือกตัวแปร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย มีดังตารางที่ 1 ดังนี้

n = 217

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล	อันดับ
1. ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก	4.30	0.497	ระดับมาก	3
2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	4.28	0.528	ระดับมาก	4
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	4.31	0.531	ระดับมาก	2
4. ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	4.14	0.526	ระดับมาก	5
5. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	4.32	0.495	ระดับมาก	1
รวม	4.27	0.515	ระดับมาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมและรายด้านแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = .515) เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่าอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .495) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .531) ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = .528) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = .528) และปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = .526) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย มีดังตารางที่ 2 ดังนี้

n = 217				
ระดับความสำเร็จในการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านคุณภาพของเด็ก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล	อันดับ
1. ด้านคุณภาพของเด็ก	4.32	.558	ระดับมาก	3
2. ด้านความพึงพอใจของครู	4.33	.506	ระดับมาก	2
3. ด้านผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง	4.40	.532	ระดับมาก	1
รวม	4.35	.532	ระดับมาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = .532) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ด้านผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = .532) รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจของครู ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .506) และด้านคุณภาพของเด็ก ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .558) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย มีดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนนดิบ ไม่ปรับมาตรฐาน (b)	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนนดิบ มาตรฐาน (β)	t	p-value
ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก x_1	0.027	0.028	0.471	0.638
ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก x_2	0.279	0.309	5.193	0.000**
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก x_3	0.075	0.083	1.443	0.150
ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก x_4	0.149	0.165	2.313	0.022*
ปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก x_5	0.357	0.370	5.706	0.000**
ค่าคงที่ (a)	0.554		3.311	0.001**
$R = 0.856$, $R^2 = 0.733$, $F = 116.124$, $p\text{-value} = 0.000^{**}$				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พบว่า สัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) = 0.733 , $F = 116.124$, $p\text{-value} = 0.000^{**}$ และมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

ปัจจัยที่มีขนาดอิทธิพลสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้เป็นเพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และมาตรา 18 กำหนดว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น ฯลฯ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีหน้าที่รับผิดชอบ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือสนับสนุนของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ หากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสามารถในการบริหารศูนย์ฯ ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการจะส่งผลให้สามารถส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมบูรณ์ตามวัย ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา และมีความพร้อมในการเข้าศึกษาต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิตินันท์ กุญรัมย์ (2563 : 125) ศึกษาเรื่องการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย พบว่า การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย มาตรฐานทั้ง 3 มาตรฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มาตรฐานที่ 3 ด้านคุณภาพของเด็ก รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการดูแลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการซึ่งการบริหารจัดการ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงาน

ต้นสังกัด มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย มีแผนพัฒนาที่สอดคล้องตามมาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัด มีอัตรากำลังครูผู้ดูแลเด็ก เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและทำหน้าที่ของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดค่าตอบแทนสิทธิและสวัสดิการให้กับผู้ดูแลเด็กอย่างเหมาะสม มีคณะกรรมการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและมีส่วนร่วมในการบริหารและการดำเนินการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาและศาสนามีส่วนร่วมให้คำแนะนำปรึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โครงการพัฒนาต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครอง ชุมชนและทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ให้เหมาะสม ปลอดภัยต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก มีการสำรวจและจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและการพัฒนาการศึกษา มีการให้บริการส่งเสริมสนับสนุนเด็กเล็กได้แก่ อาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) เครื่องนอน สื่อวัสดุอุปกรณ์การศึกษา วัสดุครุภัณฑ์และการสำรวจสุขภาพเด็กเล็กประจำปีได้อย่างมีคุณภาพ และมีการวัดและประเมินผลพัฒนาการของเด็กได้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก

2. ระดับความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พุทธศักราช 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ด้านความพึงพอใจของครู และด้านคุณภาพของเด็ก ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นการบริหารที่มีความชัดเจน เพราะต้องบริหารให้เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ที่ดำเนินการจัดทำโดยคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) โดยความร่วมมือของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนว่า เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริการ ดูแล พัฒนาและจัดการศึกษา และการดำเนินงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดที่ดูแลเด็กในเวลากลางวัน ช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 6 ปีบริบูรณ์ หรือก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สามารถนำไปใช้ประเมินการดำเนินงานของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในทุกสังกัด เพื่อพัฒนาคุณภาพ การจัดบริการและความต่อเนื่องของการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติเป็นมาตรฐานกลางของประเทศเพื่อให้ทุกหน่วยงานและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานและยกระดับคุณภาพ รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือประกันคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการตรวจประเมินจากต้นสังกัด และภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทั้งนี้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติถือเป็นมาตรฐานขั้นต้นที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาเด็กของประเทศและเป็นมาตรฐานเชิงคุณภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานและจัดบริการให้เด็กปฐมวัยมีโอกาสเริ่มต้นมีชีวิตอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมกัน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เป็นการเพิ่มคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดในการนำประเทศไทยสู่ความ

เจริญก้าวหน้า มั่นคง ยั่งยืน ท่ามกลางความท้าทายของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านครูและครูผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562 : 5-7) สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริดาว โพธิ์สิงห์ (2562 : 8) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และผลการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 6 ประการ 35 ตัวชี้วัด 108 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและมีความเป็นไปได้โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด คือปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นการจัดการศึกษาที่ให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการศึกษาอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพเป็นพื้นฐานของความเป็นพลเมืองคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564 : 26) ดังนั้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย จึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องโดยกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 วรรค 2 กำหนดว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ วินัย สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย อีกทั้งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) มาตรา 18 (1) กำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัยจัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์เด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา เพราะฉะนั้นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 4 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยห้องเรียน มีมุมเรียนและเทคโนโลยี มีการเล่นและการออกกำลังกาย เจ็บสงบ เปิดโล่ง มีอุปกรณ์การเรียนการสอน (2) ปัจจัยหลักสูตร ส่งเสริมการเรียนรู้แบบสหวิทยาการ **Bilingual Language** (3) ปัจจัยการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย การประเมินผลผ่านการประเมินตนเองและเพื่อนและ (4) ปัจจัยครูผู้สอนมีการติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็ก เช่น ผู้ปกครอง มีการรวบรวมองค์ความรู้ของสิ่งต่าง ๆ ในห้องเรียน เน้นครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนของเด็กและสอนร่วมกันเป็นทีม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563 : 25)

3.2 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ทั้งนี้เนื่องจากในการจัดการศึกษาหรือการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพนั้น ภาวะผู้นำเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำเป็นต้องนำมาใช้ในการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นการประพฤติปฏิบัติตนในการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา การมีภาวะผู้นำทางวิชาการในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพด้านงานวิชาการ สอดคล้องกับ สุริพร พากพันธ์ (2561 : 29) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักและหัวใจสำคัญของสถานศึกษาที่เป็นตัวบ่งบอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของสถานศึกษา ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาโดยตรง ทั้งนี้ประสิทธิภาพการบริหารงานในสถานศึกษา ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมั่นใจในความสามารถของตน เพื่อการปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเต็มใจและบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีความสามารถในการตัดสินใจในด้านต่างๆได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เนื่องจาก การตัดสินใจเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการบริหารจัดการให้บรรลุตามเป้าหมายได้ และยังต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงาน มีความเสียสละ อุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน หากผู้บริหารเห็นความสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจ จะส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้น ความสามัคคี และความร่วมมือร่วมใจในการทำงานจนบรรลุตามวัตถุประสงค์นั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ มณฑะ และคณะ (2564 : 280-294) ที่ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารตามความคิดเห็นของ ครู ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์รองลงมา ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม สำหรับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตาม ความคิดเห็นของ ครู ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่

มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงที่สุด ($r_{xy} = .811$) อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 คุณลักษณะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงที่สุดกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_3) ด้านภาวะผู้นำ (X_1) ด้านบุคลิกภาพ (X_4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_2) มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .828 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้บริหารจำนวน 4 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายการ ดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมได้ร้อยละ 82.80

3.3 ด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 เนื่องจากผู้บริหารมีความสามารถและเข้าใจในโครงสร้าง หน้าที่การปฏิบัติงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงทำให้สามารถกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การดำเนินงานและมอบหมายงานและความรับผิดชอบให้ฝ่ายต่างๆ อย่างชัดเจน ตามความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ สามารถนำระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมาลย์ สีทอง (2563 : 4) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ประสิทธิผลโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (3) ปัจจัยการบริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและประเภทโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน (4) ประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและประเภท โรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (5) ปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลโรงเรียน โดยรวมพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (6) ปัจจัยการบริหาร จำนวน 5 ปัจจัย ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือปัจจัยที่ 6 โครงสร้างองค์การ (X_6) ปัจจัยที่ 4 การพัฒนา

บุคลากร (X4) ปัจจัยที่ 2 บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ (X2) ปัจจัยที่ 3 การบริหารจัดการ (X3) และ ปัจจัยที่ 8 งบประมาณ (X8)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเตรียมรองรับการประกันคุณภาพสถานศึกษาทั้งภายในและจากองค์กรภายนอกต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนาระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรให้ความสำคัญและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้กับครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานหรือด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.3 นำไปผลการวิจัยไปใช้สำหรับเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพัฒนาปัจจัยด้านต่างๆ ในการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้วางแผน ปรับปรุง เพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นต่อไป

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของบุคคลต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ชุมชน โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560* กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ทัศนีย์ มณเฑียร และคณะ. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*. 22 (1), 280-294.
- ธิดินันท์ กุญรัมย์. (2562). *การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, 6 เมษายน 2560, หน้า 14.
- ศิริดาว โพธิ์สิงห์. (2562). *การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุริพร ฟากพื้น. (2561). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1*. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 1 (3), 29.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *รายงานการศึกษาสภาวะการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564 – 2570*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- วิดาพร สุขแสงนิล. (2563). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสามพรานและอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 6 (2), 300-314.

- วิภาพร ยืนยง. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิมาลย์ ลีทอง. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.